

1 SAN PEDRO

Pedro Jesúre b̄uremurā waasirinerārē gojadea

¹ Yū Pedro m̄asārē õādorea. Jesucristo yure īḡyare buedoregu beyemi. Irasirigu m̄asārē, m̄asāya nikürē wiri, gajirogue Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, Bitinia wāik̄ari nikūgue waasirinerārē i pūrē gojáa.

² Mar̄ipu ãārīniḡ dupiyurogue m̄asārē: “Yaarā ãārīma”, ãārīderosūta beyedi ãārīmí. Óaḡ deyomar̄iḡ merā m̄asārē īḡyayarā ãārīmakū iridi ãārīmí, Jesucristo gāāmerīrē iriburo, ãrīḡ. Jesucristo dí béori merā ñerīrē koesūnerā ãārīburo, ãrīḡ, irasiridi ãārīmí. M̄asārē õārō iritamu, siñajārī merā ãārīdero nemorō ãārīrik̄umakū iriburo.

Jesúre b̄uremurā Mar̄ipu merā õārō ãārīnīburire gojadea

³ Mar̄ipure, mar̄i Op̄a Jesucristo Paḡure: “Óātaria m̄a”, ãārī, us̄uyari s̄irā! īḡ mar̄irē b̄ero bopoñasīā, Jesucristore boadiguere masūrī merā mar̄irē dupaturi deyoarā irirosū īḡ pūrā ñajāmakū iridi ãārīmí. Irasirigu īḡ merā mar̄i õārō ãārīnīkōāburire masīmakū yámi.

⁴ Irasirirā, īḡyayarārē: “Óārīrē s̄iḡura”, ãārīdeare mar̄i opaburire us̄uyari merā yúrā yáa. īḡ mar̄irē s̄iburi: īḡ ūm̄gasigue õārī opari, neō pereburi, boaburi meta ãārā.

⁵ Mar̄ipu mar̄irē īḡrē b̄uremurārē īḡ turari merā koremi. Irasirigu, i ūm̄ peremakū, īḡ

marīrē peamegue waabonerārē: “Tauḡra, ȳ
merā ãārīnīkōãrākuma”, ãārīdeare iriyuwarik̄urire
masīmak̄ iriḡukumi.

6 Marī mérōgā i ûm̄gue ãārīrōpa wári
gajirosūperi ñerō tarikererā, ûm̄gasigue Marīp̄u
marīrē s̄iburire gūñarā, b̄uro us̄uyari merā ãārā.

7 Ñerō tarikererā, marī diayeta Marīp̄ure
õārō b̄uremunírī, oro nemorō wajakua. Oro
wajak̄kerero, pereburi ãārā. Masaka irire
peamegue soekuma õārī oro dita dujaburo, ãārīrā.
Irasūta marī ñerō tariri merā diayeta Marīp̄ure
õārō b̄uremunírā dujarāko. Irasiriḡu, Jesucristo
dupaturi aarimak̄, Marīp̄u marīrē: “Õārō
irib̄u, irasirirā ȳ p̄uro ȳ merā ãārīnīkōãrāko”,
ãārīgukumi.

8-9 M̄sā Jesucristore ïḡu i ûm̄gue ãārīmak̄
ïābirinerā ãārīkererā, ïḡurē maña. Dapagoradere
ïḡurē ïābirikererā, gūñaturari merā ïḡurē b̄uremuia.
M̄sā ïḡurē irasū b̄uremunímak̄, Marīp̄u m̄sārē
peamegue waabonerārē tarimak̄ iriḡukumi.
Irasirirā m̄sā Marīp̄u p̄rogue waaburire gūñarā,
irogue eja, us̄uyarosū b̄uro us̄uyáa. I us̄uyari
oparire werenírī merā weremasīña máa.

10 Iripoegue Marīp̄uya kerere weredupiyunerā
ïḡu m̄sārē õārō iritamuḡ tauburire werenerā
ãārīmá. Irire werekererā, pémasib̄irinerā ãārīmá.
Irasirirā irire masid̄harā, bue, gūñamanerā ãārīmá.

11 Õāḡu deyomarīḡu Cristo ïḡusārē iriudi iri-
tamurī merā Cristo ñerō tari, boadigue masā,
ûm̄gasigue marīña, p̄uru ãārīpererā Op̄u ãārīburire
weredupiyunerā ãārīmá. Irasirirā: “¿Noā irasū

waaghkuri, ñaásū ããrõmakh irash waarokuri?” ãrõ
masidharã, irire bue, gũñamanerã ããrõmá.

12 Maríphu ïgûsâ masimakh gâãmegû, ïgûsârê ãsû
ãrõdi ããrõmí: “Mûsâ ããrõripoe i irash waabirikoa
dapa. Pûrh marâ gaph irire ïãrâkuma”, ãrõdi ããrõmí.
Dapagorare Maríphu marîrê tauri kerere wererâ
ïgûsâ iripoegue weredearata mûsârê werema.
Õágû deyomarîgû Maríphu ûmhgasigue merâ iriudi
iritamurâ merâ mûsârê irire werema. Maríphu
Jesucristo iridea merâ marîrê taurire Maríphure
wereboerâde buro masidhama.

Maríphu marîrê ñerî marîrâ ããrõdoremi, ãrõ gojadea

13 Irasirirâ mûsâ iriburire õärõ pémasîrî merâ
gûñaka! Jesucristo i ûmhgue dupaturi aarimakh,
Maríphu mûsârê õärõ iritamugû mûsâ peamegue
waabonerârê tauburire gûñaníkôaka! Irire gûñarâ,
buhro usuyari merâ yûka!

14 Iripoegue mûsâ Maríphure masiburi dupiyuro
ñerõ uaribearire iriunaderosûta dapagorare
neõ irinemobirkôaka! Majîrâ ïgûsâ pagusâmarâ
dorerire tarinhgâmerâ irirosû Maríphu dorerire
tarinhgâbirikôaka!

15 Maríphu mûsârê ïgûyarâ ããrõdoregu siiudi, ñerî
marîgû ããrõmi. Irasirirâ, ïgû irirosû mûsâde ñerî
marîrâta õärõ ditare irika!

16 Maríphuya werenírî gojadea pûgue irasûta ãrî
gojasûdero ããrõbû. Æsû ãrõdi ããrõmí: “Yû õágû, ñerî
marîgû ããrâ. Irasirirâ mûsâde ñerî marîrâ ããrõka!”
ãrõdi ããrõmí.

17 Maríphu ããrõpererârê surosû ïágû, ïgûsâ irideare:
“Iri õâbh, iri õâbiribû”, ãrî weregu ããrõmí.

Irasirirā īgūrē: “Guapu”, ārīrā, i ûmugue mûsā ãārīrōpa goepeyari merā īgūyare irika!

18 Mûsā ñekûsâmarâ Marîpuayare iribirinerâ ãārîmá. Mûsâ īgûsâ iriderosû iriri wajamáa. Irasirigu Marîpu mûsârê īgûsâ iriderosû iriunanerârê taudi ãārîmí īgûyare iriburo, ārîgû. Mûsâ ire masâa. Marîpu marîrê taugû, marî ñerô iridea wajare wajaribosadi ãārîmí. Irasû wajaribosagu, niyeru, oro merâ wajaribosabiridi ãārîmí. Niyeru, oro pereburi ãārâ.

19 Irasirigu iri wajakuro nemorô marî ñerî iridea wajare wajaribosadi ãārîmí. īgû magû Cristo boagu dí bêodea merâ gapu marî ñerî iridea wajare wajaribosadi ãārîmí. Oveja majigû masaka Marîpure bûremurâ wêjê soepeobu õagû ãārîderosûta Cristo õagû ñerî marîgû ãārîmi.

20 Marîpu i ûmûrê īgû iriburo dupiyurogueta Cristo īgû boagu dí bêoburire masîsiadi ãārîmí. Ipa-poere i ûmu pereburi dupiyuro Cristore i ûmugue iriudi ãārîmí, īguya dí bêori merâ mûsârê iritamuburo, ārîgû.

21 Irasirirâ Cristo iritamurî merâ Marîpure bûremua. Marîpu Cristore boadiguere masû, ûmugasigue ãimurîa, ãârîpererâ Opu sóodi ãârîmí. Irasirirâ Marîpure: “Guare õârô irigu ãârîmi”, ári bûremu, īgû merâ õârô ãârînîburire õârô masâa.

22 Cristoya diayema kerere pé bûremusîâ, mûsâ ñerî iririkurire pirinerâ ãârîbú. Dapagorare diayeta mûsâyarârê maîmasâa. Irasirirâ mûsâya yujupûrârî, ãârîpereri mûsâ turari merâ gâme maîka!

23 Mûsâ Marîpuya werenírîrê bûremurâ, dupaturi deyoarâ irirosû waabu. Irasirirâ īgû pûrâ

waabu. Marī pagsāmarā merā deyoa, pura boakōärāko. Iri irirosū äärībea Marīpu pūrā waa-makā. Ígūya werenírī, perebiri werenírī äärā. Irasirirā iri werenírī merā Ígū puro Ígū merā äärīníkōärāko.

24 Ígūya werenírī gojadea pūgue ãsū ärī go-jasūdero äärībú:

Äärīpererā masaka tá irirosū äärīma. Ígūsā öäri oparide tá goori irirosū äärā. Tá masā, boakōää. Gooride boakōää. Iri irirosūta marī masakade boarāko.

25 Marī Opu werenírī gapu neō perebirikoa. Ígū äärīderosūta waarokoa. Äärīpereri Ígū: “Ãsū irigūra”, ärīdeare iriyuwarikūgukumi, ärīgo-jasūdero äärībú.²⁵

Iri öäri bueri, musārē Ígūsā weredea, Jesucristo marīrē tauri kerere bueri äärā.

2

1 Irasirirā äärīpereri gajirosūperi ñerī iririre: ärīkatorire, irikatorire, gajirā gajino opamakā ñaturirire, gajirārē ñerō ärī werewāarire pirika!

2-3 Musā, marī Opu musārē öäro iririre sīrū masīsiáa. Irasirirā neō deyoarāgā öpīkūrē gāämerōsū musāde marī Opuyare diayemarē buro gāämeka! Irire gāämerā, Ígūrē buremunemorāko. Musā irasirimakā, musārē taugūkumi.

Cristo masakare okari sīgū ûtāye irirosū äärīmi, ärīgojadea

4 Cristo marīrē okari sīgū suye ûtāye masaka Ígūsā bēoadeaye irirosū äärīgū äärīmi. Ígūsā Ígūrē

---

²⁵ **1:25** Is 40.6-8

gāāmebirikeremakū, Marīph ūgū Pagū gapū ūgūrē: “Óātarigu, āārīpererā Opū āārīmi”, ārī beyedi āārīmí. Irasirirā ūgūrē: “Óāgū āārīmi”, ārī būremua.

⁵ Marīde Cristo merā okari oparā ūtāyeri irirosū āārā. Marīph, sugū ūtāyeri merā wii irigū irirosū marī merā irigū yámi. Irasirigu marīrē ūgūyarārē ūgūya wiima irirosū āārīmakū yámi. ūgūyarā paía ūgūrē būremurā, ūgū dorederosūta gajino sīma. Marīrē ūgūsā irirosū āārīmakū yámi, Jesucristo iritamurī merā ūgūrē usuyari sīburo, ārīgū. Irasirirā ūgūyare irirā, ūgūrē usuyamakā irirākaoa.

⁶ Marīph ūgūya werenírī gojadea pūgue āsū ārīdi āārīmí:

Yū beyedire yaa wiima weanúphroridea ūtāye irirosū āārīgūrē Jerusalēgue pígura. ūgū, yū beyedi Óātarigu, āārīpererā Opū āārīmi. ūgūrē būremurāno, būro usuyarākuma. “Ubugorata ūgūrē būremukubū”, ārī gūñabirkuma, ārīdi āārīmí.⁶

⁷ Mūsāde ūgūrē būremurā: “Óātarigu āārīmi”, ārī īaa. ūgūrē būremumerā gapūre Marīphuya werenírī gojadea pūgue āsū ārī gojasūdero āārībú:

Marīph beyedi suye ūtāye wii iririmasa béoadeaye irirosū āārīkeremakū, Marīph gapū ūgūrē iri wiima weanúphroridea ūtāye irirosū āārīmakū iridi āārīmí. Irasirigu ūgūrē āārīpererā Opū pídi āārīmí, ārī gojasūdero āārībú.⁷

⁸ Gaji Marīphuya werenírī gojadea pūgue āsū ārī gojasūdero āārībú:

⁶ 2:6 Is 28.16   ⁷ 2:7 Sal 118.22

Marípʉ beyedire bʉremumerā, iri ūtāyegue gubutʉameémejānerā irirosū ãārīma. Irasirirā Marípʉ pʉrogue neō waabirkuma, ãrī gojasūdero ãārībá.[✳]

Ígʉya kerere bʉremubiri waja ūtāyegue gubutʉameémejānerā irirosū ãārīma. Marípʉ pʉrogue ejabirkuma. Ígʉsārē irasū waaburire Marípʉ iripoegueta: “Irasū waarokoa”, ãrīsiadi ãārīmí.

Marípʉyarā ãsū ãārīma, ãrī gojadea

⁹ Mʉsā gapʉ Marípʉ pūrā Ígʉ beyenerā ãārā. Mari Opuyarā paía irirosū Ígʉyare moãrā, Marípʉya bumará Ígʉ iñrō ñerī marírā Ígʉyare ãārā. Mʉsārē nañtīärō ãārīrā irirosū Ígʉyare neō masībirinerārē masīdoregh siiudi ãārīmí. Irasirigʉ mʉsārē boyorogue ãārīrā irirosū irire õārō masīrā ãārīmakʉ iridi ãārīmí. Mʉsārē Ígʉ õārō irideare gajirārē weredoregh, irasiridi ãārīmí.

¹⁰ Mʉsā iro dupiyurogue Marípʉ pūrā ãārībiribʉ. Dapagorare Marípʉ pūrā ãārā pama. Mʉsā iro dupiyurogue bopoñarī merā ïāsūña marībʉ. Dapagorare mʉsārē Marípʉ bopoñarī merā ïāmi.

Marípʉyare irirā ãārīka! ãrī gojadea

¹¹ Yaarā yʉ mañrā, mʉsā i ûmʉrē naagorenārīmasā mʉsāya makāgue ãārīmerā irirosū, Marípʉ puro waamurāta ãārā. Irasirigʉ mʉsārē ire turaro werea. Mʉsā ñerī ñaribejarire iribirikdāka! Mʉsārē ñerō irimakʉ iridharā irirosū mʉsā ñerī ñaribejari mʉsārē ñerō irimakʉ iridharo yáa.

¹² Marípure masīmerā watopegue ãārīrā õārō irirā ãārīka, mʉsārē werewʉari, ãrīrā! Mʉsā

[✳] **2:8 Is 8.14-15**

irasirimakũ m̄asārẽ werewuaduakererã, Marípu ïgūsārẽ ïgūyare masimakũ iriripoe m̄asã õärõ iririre iānerã aārīsīā, ïgūrẽ: “Óagū, turagu aārīmi”, aārī b̄uremurākuma.

¹³ Marí Op̄ure b̄uremusīā, aārīpererã i nikū marā oparārẽ õärõ merā yujuka! I nikū marā oparā opu aārīgūdere yujuka!

¹⁴ Ígū dokamarā oparādere yujuka! Ígūsārẽ ïgū doreri tarinugārārẽ wajamoāmurārẽ pídi aārīmí. Ígū dorerire irirārẽ: “Óärõ iriabu m̄asã”, aārīdoregu pídi aārīmí. Irasirirā ïgūsārẽ yujuka!

¹⁵ Marípu, m̄asã õärõ irimakã gāāmemi. M̄asã irasirimakũ iārā, pémasīmerã m̄asārẽ werewuaduakererã, werewuamasibema.

¹⁶ M̄asã, Marípu tausūnerã aārīsīā, gajirārẽ moāboerimasāgora aārībea. Marípu tausūnerã aārīkererã, “Guare doreri máa. Irasirirā gua gāāmerō ñerīrē irirāko”, aārī gūñabirikōāka! Åsū gapu irika! “Marípuare moāboerā aārā gua”, aārī gūñaka! Irasū aārī gūñarā, ïgū dorerire irika!

¹⁷ Aārīpererã masakare b̄uremuri merā iāka! Maríyarārẽ Jesúre b̄uremurārẽ maīka! Marípuare goepeyari merā b̄uremuka! I nikū marā opudere b̄uremuri merā iāka!

Cristo ñerō tarigū ïgū bokatūderosū m̄asāde bokatūka! aārī gojadea

¹⁸ Moāboerimasā, õärõ b̄uremuri merā m̄asã oparārẽ yujuka! M̄asārẽ õärõ irirā ditare yujubirikōāka! M̄asārẽ turaro merā dorerādere yujuka!

¹⁹ M̄asã ñerō iribirikeremakũ, m̄asã oparā m̄asārẽ wajamoābukuma. M̄asã, Marípu iūrō

diayemarē iriduamakū, īgūsā wajamoārīrē bokatīūmakū, Marīpū mūsārē: “Óārō yáma”, ārī īāgukumi.

20 Mūsā ñerō iriri waja gapū īgūsā mūsārē wajamoāmakū, irire mūsā bokatīūkeremakū, Marīpū mūsārē: “Óārō yáma”, ārī īābirikumi. Mūsā ðārō irikeremakū īgūsā mūsārē wajamoāmakū, mūsā ðārō merā guaro marīrō bokatīūmakū, Marīpū mūsārē: “Óārō yáma”, ārī īāgukumi.

21 Irasiriburo, ārīgū, Marīpū mūsārē īgūyarā ãārīdoregu siiudi ãārīmí. Cristode mūsāya ãārīburire ñerō tarimi, mūsāde īgū iriderosū irituyaburo, ārīgū.

22 īgū neō suñarō ñerō iribirimi. Gajirārē ãārkatori merā neō wereníbirimi.

23 Masaka īgūrē turimakū, īgūsārē neō turi gāmibirimi. īgūrē īgūsā ñerō irikeremakū: “Mūsārē ñerō irigura”, neō ãārbirim. īgū Pagū gapure: “Yupū diayemarē irigu, yure ñerō irirārē diayeta wajamoāgukumi. īgūgue ãmugukumi”, ārī gūñadi ãārīmí. Irasirirā marīdere īgū ãārīderosū ãārīrō gāāmea.

24 Cristo, marī irirosū dūpukugū īgū basi marī ñerī iridea wajare wajaribosagū curusague boami. Marī okaropa ñerī iririre piri, Marīpūya diayema gapure iriburo, ārīgū, boami. īgū marīrē peamegue waabonerārē taugū, buro kāmiku, buro ñerō tarimi.

25 Oveja dederinerā irirosū mūsāde peamegue dederibonerā ãārībú. Dapagorare Cristore buremusīā, īgūyarā ãārā. Irasirigū ovejare koregu irirosū Cristo mūsārē koremi. Mūsā ðārō

ãārīrikaburo, ãrīgū, m̄asārē õārō koremi.

3

Mojōshanerā ãsū irika! ãrī gojadea

1-2 Moāboerimasārē yu werederosūta m̄asā marāposā nomerē weregura. M̄asā marāpusāmarārē õārō merā yujuka! Ígūsā dorerosū irika! Surāyeri m̄asā marāpusāmarā Marīpuya kerere b̄uremumerā ãārīma. Irasirirā Ígūyare m̄asā Ígūsārē werebirikererā, Ígūyare õārō iririkaka! Óārī ditare irika! M̄asā marāpusāmarā m̄asārē dorerire b̄uremurī merā yujuka! M̄asā irasirimakū ïārā, Ígūsāde Marīpuya kerere b̄uremubukuma.

3 M̄asāya d̄apure wári mamarikabirikōāka! M̄asāya d̄apure gajirārē ïāsuyumakū iribirikōāka! M̄asārē: “Óārō deyoma”, ãrī ïāmakū iribirikōāka! Irasirirā m̄asāya poañapure w̄uhapuwea mamuanerā nome, oro merā iridea dari b̄uyanerā nome, wajapari surí sāñanerā nome ãārīd̄uari ditare gūñarikabirikōāka!

4 Æsū gapu ãārīka, õārā, õārō deyorā nome ãārīd̄uara! Óārī gūñarī oparā nome, gajirārē turiro marīrō goepeyaro merā weretamurā nome, siñajārī merā ãārīrikurā nome ãārīka! Óārō ãārīrikuri, d̄apure mamarī õārō deyori pereburosū neō perebirikoa. M̄asā õārō ãārīrikuri, Marīpu ïūrōrē õātariri ãārā.

5 Iripoeguere Marīpuyarā nome ãsūta ãārīunanerā ãārīmá. Ígūsā nome: “Marīpu ãārīderosūta yure õārō irigukumi”, ãrī b̄uremurā,

Ígūsā marāpūsāmarā dorerire õārō yujñerā ãārīmá.

6 Ásūta Sara igo marāpūre Abrahārē õārō merā yujñdeo ãārīmó. Irasirigo Ígūrē: “Yū opū”, ãriñunadeo ãārīmó. Irasirirā mūsā õārō irirā, güiro marīrō ãārīrikurā, Sara ãārīderosū ãārīrākoa.

7 Ásūta mūsā marāpokurāde mūsā marāposā nomerē pémasīrī merā õārō irika! Nome, marī ãma irirosū turarā ãārībema. Irasirirā Ígūsārē baremurī merā iritamuka! Marīpū mūsārē bopoña, Ígū pūro perebiri okari siburosūta nomedere bopoña, perebiri okari sīgukumi. Irasirirā mūsā marāposā nomerē õārō koreka! Marīpū mūsā sērērīrē yujñburosūta Ígūsā nomerē õārō irika!

Óārō Ígūsā irikeremakū, gajirā Ígūsārē ñerō iririre weredea

8 I merā mūsā ãārīpererārē weretūnugūra. Suro merā õārō ãārīrikukā! Mūsā merāmarārē bopoñarī merā ïāka! Sugū pūrā irirosū gāme mañrikukā! Óārō merā gāme iritamuka! “Gūa, gajirā nemorō ãārībea”, ãrī gūñaka!

9 Gajirā mūsārē ñerō irimakū, Ígūsārē gāmibirkōäka! Mūsārē Ígūsā ñerō ãrī werenimakū, Ígūsārē ñerō ãrī gāmibirkōäka! Ásū gapū irika! Ígūsāya ãārīburire Marīpūre sērēbosaka! Marīpū mūsārē õārō iribu, irire irimurārē pídi ãārīmí.

10 Marīpūya werenirī gojadea pūguere ásūta ãrī gojasñdero ãārībú:

Mūsā okaropa õārō usuyari merā ãārīduarā, neõ ñerō werenibirkōäka! Neõ ãrīkatobirkōäka!

11 Æärípereri ñerõ iririre pirikõäka! Õärí gapure irika! Gãme ïäeturiro marírõ siñajärí merã ãärírikuka! Irire børo gãämeka!

12 Diayemarẽ irirärẽ marí Opu irasũ koreníkõämi. Ígüsã ïgürẽ sérerirẽ irasũ péníkõämi. Ñerõ irirã gapure gãämebemi, ãrĩ gojasüdero ãäríbú.¹⁵

13 Õärí ditare iriduamakã, ¿noã mäsärẽ poy-anorëbukuri?

14 Diayemarẽ mäsã irikeremakã, gajirã mäsärẽ ñerõ irimakã, Marípu gapu mäsärẽ õärõ yámi. Irasirirã usuyáa. Mäsärẽ ñerõ iriduarärẽ güibirikõäka! Ígüsã mäsärẽ iriburire gûñarikubirikõäka!

15 Åsã gapu irika! Cristore: “Gua Opu ãärími”, ãrĩ buremuka! Mäsärẽ: “¿Nasirirã Cristore buremurí?” ãrĩ sérëñaränorẽ pémasirí merã õärõ yujuka! Ígüsã mäsärẽ sérëñaburo dupiyuro ïgüsärẽ yujuburire õärõ gûñayuka! Irasirirã ïgüsärẽ Cristo mäsärẽ tauburire õärõ yujuräko.

16 Turiro marírõ õärõ buremurí merã ïgüsärẽ yujuka! Õärõ irika! Irasirirã: “Marípu iürõ waja opabea”, ãrĩ gûñaräko. Cristore mäsã buremurã ïgûyare õärõ irirã ãärímakã gajirã mäsärẽ: “Ñerõ yáma”, ãrĩ werewhanerã ïgüsã mäsärẽ werewadea diaye ãäríbirimakã ïärä, guyasiriräkuma.

17 Marí ñerõ iriri waja gajirã marírẽ ñerõ tarimakã iribukuma. Marípu gãämemakã, marí õärõ iriri waja gajirã marírẽ ñerõ tarimakã iriri gapu õägoráa.

---

¹⁵ **3:12** Sal 34.12-16

18 Irasūta Cristo õāgū ãārīkeregū, ñerō tarimi. Suñarõta ãārīpererā ñerī iridea wajare boa, wajaribosadi ãārīmí. Marī ñerā ãārīmakū, marīya ãārīburire ñerō tarimi, marīrē Marīpuyarā waa-makā iribu. Ígū, marī irirosū dūpukugū ãārīsīā, ïgūya dūpugora tamerā boakdāmi. Ígū boakere-makū, ïgūya yujupūrā merā okakōādi ãārīmí.

19 Irasirigu ïgūya yujupūrā merā boanerā ïgūsā peresu irisūnerā ãārīrōgue waa, ïgūsāya yujupūrārīrē Marīpuyare weredi ãārīmí.

20 Ígūsā iripoeguere Marīpū dorerire tarinugāunannerā ãārīmá. Noé ãārīdeapoeguere ïgū wádiru doódirure dooripoe Marīpū ïgūrē buremumakū gāāmedi ãārādimi. Irasirigu: “Gajipoe irirā yare buremubukuma”, ãrī, ïgūsārē yoaripoe yúdi ãārādimi. Ígūsā gapū neō buremubiriunnerā ãārīmá. Irasirigu Marīpū ïgūsārē wajamoādi ãārīmí. Noé ïgūya wii marā merā dita: su mojōma pere gaji mojō umeru pērēbejarā dia mirīrīrē tariweredi ãārīmí.

21 Marīpū i nikūrē miūgū ïgūsārē taudea, marīrē deko merā wāiyeri irirosū ãārā. Irasiriro marī peamegue waabonerārē taiburire ïmua. Deko merā marīrē wāiyemakū, marīya dūphre gūrarire koerosū ãārībea. Marī wāiyesūrā, Marīphre: “Guare mū ïürō ñerī marīrā ãārīmakū irika!” ãrī sērēa. Irasirirā, Jesucristo masādea merā marī peamegue waabonerā tarimurā ãārā.

22 Jesucristo masādero purū, ûmugasigue marīadi ãārīmí. Irasirigu Marīpū diaye gapū doami ïgū merā dorebu. Ígū Marīphre wereboerā nemorō, ûmarō marā oparā nemorō, ãārīpererā dorerā

nemorō doregu ããrīmi.

4

Marīpū iritamurī merā īgūyare irimasīrāko, ãrī weredea

¹ Jesucristo, marī irirosū dupukugū ñerō tarimi. Irasirirā: “Ígū ñerō tarikeregū Marīpū gāãmerīrē iriderosū marīde ñerō tarikererā Marīpū gāãmerīrē irirāko”, ãrī gūñarō gāãmea. Marīde, ïgū ñerō tariderosū ñerō tarirā, ñerō iririre pirikōää.

² Irasū pirirā, i ûmū marī ããrīrōpa dupaturi ñerī ñaribejarire iribirkoka. Marīpū gāãmerīrē irinírāko.

³ Iripoegue, Marīpure masīmerā ñerīrē iriduarire iriderosūta mūsāde ñerīrē iriunanerā ããrībú. Irasirirā guyasirīrō marīrō ñerīrē iririkurā, ñerī ñaribejarire iririkurā, mejārikurā, bosenarī irirā mejā, gaguinírikurā ããrīnerā ããrībú. Marīpū dorerire tarinagārā keori weadeare bñremunerā ããrībú. Irasirirā iropata iri ñerīrē irika!

⁴ Dapagorare irire mñrārōta irirā gapū mūsā iri ñerīrē ïgūsā merā iribirimakū ïärā, ïágukakōäma. Irasirirā mūsārē ïäturi, ñerō wereníma.

⁵ Marīpū ïgūsārē: “Mūsā irasū ñerī irideare werepeoka!” ãrīgukumi. Ígūta okarārē, boanerādere: “Ire irimakū õägorabū, iri gapure irimakū õäbiribū”, ãrī beyebu ããrīmi.

⁶ I ûmarē ããrīpererā masaka boamurā dita ããrīkeremakū, Marīpū ïgūya kerere wererārē ïgūsārē irire weredoredi ããrīmí, boadero pūru ïgū irirosū ïgū puro okaníkōäburo, ãrīgū.

7 Æärípereri i ûmama pereburo mérõ duyanugwägärisiáa. Irasirirã õärõ pémasíri merã diayemarẽ irinikõaka! Irasirirã Marípüre bùremurí merã séreräko.

8 Æärípereri gajino iriri nemorõ diayeta gäme maïka! Neõ gäme maïduúbirikõaka! Marí gajirärë maïrã, marírë ïgüsä ñerõ irikeremakã, mata ïgüsä ñerõ iriadeare kätiakõaka.

9 Musä merämarä musäya wiirigue ejamakã, õärõ ushayari merã ïgüsärë bokatirññeäka!

10 Marípu ïgÿyaräkure ïgÿyare irimasiburire pídi ãärími. Irasirirã iri merã õärõ gäme iritamuka! Marípu musäkure musä ïgÿyare irimasiburire pídea merã ïgû gäämérösü gäme iritamurã, õärõ gäme iritamurã yáa.

11 Irasirirã Maríphyare wererã, ïgû weredorederosüta wereka! Gajirärë iritamuräde ïgû turari sîrõ bokatîrõ iritamuka! Æärípereri musä iririre Marípüre masaka ushayari sîburosü irika! Jesucristo iritamurí merã irasirika! Marípüre ãärípererinurí bùremuka! Marí ãärípererã ïgûrë: “Óätarigu, turatarigu ãärä”, ãrî, ushayari sîrã! Irasüta irirã!

Jesúre bùremurí waja ñerõ taririre gojadea

12 Yaarã yu maïrã, musä Jesúre bùremurí waja ñetariro tarirã, diayeta ïgûrë bùremurírë masísüa. Irasirirã: “¿Nasiriro yure irasü waari? Gajirosü waakoa”, ãrî gukabirikõaka!

13 Äsü gapu irika! Ñerõ tarirã: “Cristo ñerõ tariderosü guade ñerõ taria”, ãrî ushayaka! Irasirirã Cristo dupaturi i ûmugue ïgû goesesiriri merã, ïgû turari merã aarimakã iäärä, buro ushayaräko.

14 Cristoyerā m̄asā ãārīrī waja gajirā m̄asārē ñerō ãrī b̄uridamakā, m̄asārē ñerō werenímakādere ire masīka! Marīpuyaḡ Ōágū deyomarīḡ m̄asā merā ãārīmi. Ígū turatariḡ m̄asārē iritamumi. Irasirirā usuyáa.

15 Masakare wējēb̄eorimasā, yajarimasā, noó waaro ñerō iririmmasā, gajirārē Ígūsāyamarē sērēñarikurā ñerō tarirākuma. Ígūsā irirosū iribirikōaka! Óārī iridea waja merā gap̄ ñerō tarimakū õágoráa.

16 Cristoyerā m̄asā ãārīrī waja gajirā m̄asārē ñerō tarimakā irirā yáma. Ígūsā irasirimakā, ḡuyasírībirikōaka! Ubu gap̄ Marīphre: “M̄u ḡuare Jesucristoyerā ãārīmakā iridi ãārā, irasirirā m̄urē usuyari sīa”, ãrīka!

17 Marīp̄ marīrē Ígūyarārē marī irideare: “I gap̄are irimakā õágorab̄, i gap̄are irimakā õābirib̄”, ãrī beyeripoe ejasiáa. Æārīpererārē marīrē Ígūyarārē marī irideare irasū ãrī beyepurorigukumi. Ígūyarārē irasū beyepuroriḡ, ñnasirigukuri Ígūyarā ãārīmerā gap̄ure? Ígūya kerere gāāmebiri waja Ígūsārē b̄uro wajamoāgukumi.

18 Marīp̄a werenírī gojadea pūgue ãsū ãrī gojasūdero ãārīb̄: “Óārā Marīp̄ayarā b̄uro ñerō taridero p̄uru, Marīp̄ Ígūsārē tau, Ígū p̄uro ãātagukumi. Ñerā Ígūrē gāāmemerā gap̄ ñetariro tarirākuma. Peamegue waadederirākuma”, ãrī gojasūdero ãārīb̄.

19 Irasirirā Marīp̄ gāāmerōsū marī ñerō tarirā, õārī iririre iriníkōārō gāāmea. Marīya ãārīburire

Marīpure marīrē iridire wiaro gāāmea. Āārīpereri īgū: “Mūsārē òārō irigūra”, ārīdeare diayeta irigukumi. Irasirirā īgūrē: “Mu gāāmerō yure irika!” ārīrō gāāmea.

5

Pedro, Jesúre buremurā iriburire gojadea

¹ Dapagorare mūsārē Jesúre būremurā oparā murārē weregūra. Yude Jesúre būremurārē doregū aārā. Cristo ñerō tarimakū ïābu. Ígū goesesiri merā, Ígū turari merā dupaturi i ûmugue aarimakā, yude aārīpererā Ígūrē būremurā merā ïāgukoa.

² Marīp̄yarā oveja irirosū ãārīma. M̄asā īḡyarārē dorerā ovejare korerā irirosū ãārā. Irasirirā Marīp̄ m̄asārē īḡ pínerārē īḡyarārē õārō koreka! Marīp̄ gāāmerōsū õārō yujupürākuri merā īḡsārē koreka! īḡsārē korerā: “Niyerure wajatarāko”, ãrī gūñabirikõāka!

³ Ígūsārē korerā, pūrīrō merā dorebirikōāka! Ōärō iririkūka! Irasirirā mūsā iririkūrire īākūūrā, Ígūsāde ōärō iririkūrākuma.

⁴ Masā irasū õārō iririkurā, Cristo marīrē ãārīpererā korerā Opu dupaturi i ûmugue aarigū, masārē: “Óārō iribu”, ãārigukumi. Irasirirā, ìgu pro gosesiriogue ìgu õātariri siburire* wajatarākoa. Iri neõ perebirikoa.

* **5:4** Sugu ūma birarimasā gajirā nemorō ðārō ūmagū, olivo wāikudima pūrī merā iridea berore wajatakumi. Masaka iri berore ūgāya dipurugue peokuma, gajirārē ūgā wajatadeare ūmurā. I irirosū, sugu Jesûre b^uremugā ūerō tarikeregu: “Marīp u yare iritamugukumi”, ãrī b^uremurīr piribi, ūmagasigue perebiri okari wajatagukumi. Iri ūmagasigue perebiri okari wajatari, i berore wajatari irirosū ãrār.

5 Y_u m_sā oparārē wererosū m_sā maamarādere wereg_{ura}. “M_{ur}ārē b_{ure}murī merā y_{uj}ka!” ārī werea. Irasirirā m_sā Jesúre b_{ure}murā āārīpererā: “Gajirā nemorō āārā”, ārī gūñarō marīrō gāme iritamuka! Marīph_a werenirī gojadea pūgue āsū ārī gojasūdero āārīb_u:

“Gajirā nemorō āārā”, ārī gūñagūrē Marīph_a iritamubemi. “Y_u ubu āārīgū āārā, y_ure iritamuka!” ārīgū gap_{ure} õārō iritamumi, ārī gojasūdero āārīb_u. [☆]

6 Irasirirā: “Gajirā nemorō āārā”, ārī gūñabirkōāka! Marīph_a turag_u m_sārē doremak_u, y_{uj}ka! M_sā irasirimak_u, Marīph_a īg_u: “Āsū irig_{ura}”, ārīrīn_u ejamak_u, masaka īūrō m_sārē: “Y_u maīrā, y_u iritamurā āārīma”, ārī īmugukumi.

7 Marīph_a buro maīrī merā m_sārē koremi. Irasirirā āārīpereri m_sā gūñarik_urire īg_urē wereka! īg_u m_sārē iritamugukumi.

8 Óārō pémasīrī merā diaye gūñaka! Wātī m_sārē īāturig_u m_sārē ñerī irimak_u irid_uag_u ēōkaye guag_u waib_{ure} baad_uag_u āmagorenag_u irirosū m_sārē poyanorēd_uag_u āmagorenami.

9 Ire masīa. M_sā ñerō tarirosūta āārīpererogue gajirā Jesúre b_{ure}murī ñerō tarirā yáma. Irasirirā ñerō tarikererā, wātīrē neō y_{uj}birkōāka! Jesús gap_{ure} gūñaturaníkōāka! īg_urē b_{ure}murīrē neō piribirikōāka!

10 M_sā i āmague āārīrōpa dita ñerō tarirāko. Pur_u Marīph_a m_sārē gūñaturarā, õārā, turarā āārīmak_u irig_ukumi. Marīph_ata neō piriro marīrō marīrē iritamuníg_u Jesucristore

buremunugādoregu siiudi ãārīmí, marīrē īgū merā īgū gosesirirogue ãārīnīkōāburo, ãrīgū.

11 Irasirirā īgūrē: “Mu turatarigu, ãārīpererā Opu ãārā”, ãrī, usuyari sínirā! Irasūta irirā!

Pedro Õādoretñudea

12 Silvano iritamurī merā i pūguere yu mūsārē mérīgā gojáa. īgū, yu ïāmakū, Jesúre buremugū marīyagu diayemarē irigu ãārīmi. Irasirigu īgū iritamurī merā mūsārē gūñatura, usuyamakū irigu, Marīpu marīrē diayeta maīgū ãārīmi, ãrīgū, i pūrē mūsārē gojáa. Marīpu marīrē maīrīrē masīrā īgūrē irasū buremuníkōāka!

13 Babilonia marā Jesúre buremura mūsārē õādorema. īgūsāde, mūsā irirosūta Marīpu beyenerā ãārīma. Marcos yu magū irirosū ãārīgūde mūsārē õādoremi.

14 Mūsā merāmarārē bokatīrīrā, maīrī merā, õārō usuyari merā mojō ñeāka!

Marīpu ãārīpererā mūsārē Jesucristoyarārē õārō siñajārī merā ãārīrikumakū iriburo. Irasūta iriburo.

Iropata ãārā.

Pedro

Marípuya Kerere Wereri Turi New Testament in Siriano

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Siriano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Siriano

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
1a0774e8-d152-5929-891b-95e0d2238786